

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 30CoE/37/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5614206088
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 08. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Jančárová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2017:5614206088.4

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Jančárovej a členov senátu JUDr. Jany Martinčekovej a JUDr. Jany Vargovej, v exekučnej veci oprávneného: Ing. N. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom R. XXX/X, XXX XX W. I., právne zast. JUDr. Zuzanou Medveckou, advokátkou so sídlom K. XXX, XXX XX W. I., proti povinnej: Ing. J. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXX/X, XXX XX W. R., o výkon rozhodnutia vo veci starostlivosti o maloleté deti M., nar. XX.XX.XXXX, Q., nar. XX.XX.XXXX a D., nar. XX.XX.XXXX Z., všetci bytom C. XXX/X, XXX XX W. R., zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš ako kolíznym opatrovníkom, o odvolaní povinnej proti uzneseniu Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 9Em/1/2014-489 zo dňa 04.01.2017, takto

rozhodol:

O d v o l a n i e o d m i e t a .

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie vyzval príslušný štátny orgán Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, aby povinnej Ing. J. Z., nar. XX.XX.XXXX zastavil výplatu prídavku na maloleté deti D. Z., nar. XX.XX.XXXX a Q. Z., nar. XX.XX.XXXX, podľa zákona č. 600/2003 Z.z. o prídavku na dieťa a o zmene a doplnení zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení. V odôvodnení uviedol, že oprávnený podal dňa 07.07.2014 Okresnému súdu Liptovský Mikuláš návrh na výkon rozhodnutia - rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 8C/145/2009-483 zo dňa 10.10.2012, právoplatného a vykonateľného dňa 29.11.2012, v nadväznosti na rozsudok Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 8C/145/2009-530 zo dňa 03.06.2013, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline č. k. 10Co/466/2013-571 zo dňa 30.05.2014, právoplatného a vykonateľného dňa 30.06.2014, ktorými súd okrem iného upravil styk oprávneného (otca) s maloletými deťmi, tak ako je špecifikované vo výroku rozsudku krajského súdu. Podľa oprávneného matka maloletých detí mu neumožnila realizovať styk s maloletými deťmi, ktorý bol medzi nim vzájomne dohodnutý na deň 04.07.2014 o 17:00 hod., pričom povinná maloleté deti na stretnutie s oprávneným nepripravila a deti mu neodovzdala. Na dosiahnutie plnenia vykonateľných rozhodnutí súdu a pred samotným nariadením výkonu rozhodnutia, súd písomnou výzvou zo dňa 05.08.2014 podľa § 272 ods. 3 O.s.p. vyzval povinnú, aby sa podrobila vykonateľnému rozhodnutiu a umožnila tak styk oprávneného (otca) so všetkými troma maloletými deťmi. Zároveň oznámil oprávnenému, pokiaľ povinná naďalej nebude rešpektovať vykonateľné súdne rozhodnutia, aby túto skutočnosť písomne súdu oznámil. Na základe viacerých podaní oprávneného, ktorými súdu oznámil, že povinná mu maloleté deti neodovzdala, pričom neuviedla žiaden dôvod, prečo sa styk s maloletými deťmi nemôže realizovať, okresný súd uznesením č. k. 9Em/1/2014-117 zo dňa 22.05.2015 uložil povinnej pokutu vo výške 200 €. Krajský súd v Žiline predmetné rozhodnutie zrušil uznesením č. k. 2CoE/74/2015-169 zo dňa 02.09.2015 a poukázal na to, že je vhodné, aby súd predvolal obidvoch rodičov maloletých a pokúsil sa odstrániť rozpory v ich tvrdeniach. Na pojednávaní konanom dňa 01.04.2016 bol realizovaný výsluch maloletých detí, oprávneného, povinnej a kolíznej opatrovníčky, ktorá uviedla, že je v záujme maloletých detí, aby sa realizácia výkonu súdnych rozhodnutí uskutočnila. Keďže výzva okresného súdu na dobrovoľné plnenie rozhodnutia o úprave styku sa ukázala ako

bezvýsledná, okresný súd uznesením č. k. 9Em/1/2014-410 zo dňa 16.08.2016 v spojení s uznesením č. k. 9Em/1/2014-440 zo dňa 10.10.2016 uložil povinnej pokutu vo výške 200 €, nakoľko mal za to, že povinná nerešpektovala vykonateľné rozhodnutie o úprave styku otca (oprávneného) s maloletými deťmi. Ďalej okresný súd poukázal na písomné podania oprávneného zo dňa 25.09.2016, 10.10.2016, 25.10.2016, 21.11.2016, 19.12.2016 a 27.12.2016 o nerealizovaní styku s maloletými deťmi, ako aj podania povinnej zo dňa 11.09.2016, 06.11.2016, 03.12.2016 a 18.12.2016, že maloleté deti pripravila na styk s oprávneným po materiálnej stránke. Poukázal tiež na ust. § 383 ods. 1, ods. 2 CMP a § 11a zákona č. 600/2003 Z.z. o prídavku na dieťa, pričom konštatoval, že zo strany povinnej naďalej (aj napriek uloženej pokute) nedochádza k dobrovoľnému plneniu rozhodnutia o úprave styku otca s maloletými deťmi. Povinná sa rozhodnutiu odmieta dobrovoľne podrobiť a svoju povinnosť uloženú vykonateľným rozhodnutím opakovane porušuje tým, že maloleté deti na styk s oprávneným bez závažných dôvodov v určené dni nepripravuje, čím marí výkon súdneho rozhodnutia. Zodpovednosťou povinnej, ktorú si musí plniť ako rodič, ktorý má maloleté deti vo svojej osobnej starostlivosti, je to, aby maloleté deti mali zabezpečený a umožnený riadny kontakt aj s druhým rodičom (otcom), pokiaľ tento má o nej záujem. Záujem oprávneného o styk s maloletými deťmi považuje súd za preukázaný tým, že v určené dni a hodinu sa dostaví do miesta bydliska matky, aby maloletých vyzdvihol. Tým nie je možné prisvedčiť argumentácii matky o nezaujme otca stykať sa s maloletými deťmi. Povinná nemôže úspešné nerealizovanie styku oprávneného s maloletými deťmi odôvodňovať nechcouť či nechcením detí stretnúť sa so svojím otcom, a takto prenášať zodpovednosť za nerealizovanie styku otca na maloletých. Výsluchom maloletých detí na pojednávaní konanom 01.04.2016 súd nezistil žiadny konkrétny dôvod, pre ktorý by všetky maloleté deti dôvodne odmietali styk s otcom. Súd odmietanie detí videl hlavne v ich nepripravenosti po psychickej stránke. Povinná vo svojich podaniach tvrdí, že maloletí majú z otca strach. Ako matka je však povinná maloletých na styk s otcom psychicky pripraviť tak, aby takéto pocity u maloletých odstránila a vzbudila v nich záujem a ochotu stráviť s otcom súdom vymedzený čas. Z podaní oprávneného a povinnej doručených v posledných mesiacoch roku 2016 mal súd preukázané, že styk otca s deťmi sa nerealizoval v rozsahu vykonateľného súdneho rozhodnutia a ani v inom menšom rozsahu. Nie je preto možné, aby povinná oprávnenému znemožňovala vykonávať jeho základné rodičovské právo. Povinná ako matka môže prispieť k zdravému a harmonickému vývoju maloletých detí práve tým, že zaujme vecný a racionálny prístup k budovaniu vzťahov otca s maloletými deťmi. Ďalej okresný súd uviedol, že výkon rozhodnutia o úprave styku nie je ovládaný zásadou dispozíciou, ale zásadou oficiality. To znamená, že súd sám zvolí prostriedok, ktorý sa mu javí ako najvhodnejší a vedúci k dosiahnutiu sledovaného cieľa. Vzhľadom na to, že výzva súdu adresovaná povinnej na dobrovoľné plnenie vykonateľného rozhodnutia o úprave styku otca s maloletými deťmi sa ukázala ako bezvýsledná a povinná naďalej (aj napriek uloženej pokute) bráni oprávnenému naplniť vykonateľné rozhodnutie súdu, čím mu neumožňuje realizovať jeho základné rodičovské právo, súd pristúpil k ďalšiemu prostriedku na dosiahnutie uloženej povinnosti z vykonateľného rozhodnutia súdu, a to k zastaveniu výplaty prídavku na dve maloleté deti - D. Z., nar. XX.XX.XXXX a Q. Z., nar. XX.XX.XXXX, podľa zákona č. 600/2003 Z.z. o prídavku na dieťa. Súd nevyzval príslušný štátny orgán na zastavenie výplaty prídavku na maloletého M. Z., nar. XX.XX.XXXX, nakoľko má za to, že jedine vo vzťahu k tomuto maloletému vzhľadom na jeho vek (12 rokov) môže povinná nerealizovanie styku odôvodňovať jeho nechcouť či nechcením stretnúť sa s otcom.

2. Proti tomuto rozhodnutiu podala povinná odvolanie, ktoré odôvodnila tým, že okresný súd nedostatočne zistil skutkový stav veci. Nie je pravdou, že sa odmieta podrobiť rozsudku Krajského súdu v Žiline č. k. 10Co/466/2013-571 zo dňa 30.05.2014, právoplatného a vykonateľného dňa 30.06.2014. Je si vedomá toho, že pripraviť deti na stretnutie s ich otcom znamená pripraviť ich materiálne a psychicky, čo aj robí. Všetky tri maloleté deti riadne na stretnutie so svojím otcom pripravuje, a to tak, že im nachystá oblečenie, obuv, lieky a iné potrebné veci. Odňatie rodinných prídavkov na dve maloleté deti pokladá ako výsmech štátu matke, ktorá je samoživiteľka, stará sa o deti tak dobre ako len môže. Namieta, prečo okresný súd riadne nepreveril správanie otca k vlastným deťom, ako i k nej, pasívne sa pozerajú všetci, ako ich Ing. N. Z. psychicky tyranizuje a nikto s tým nič nerobí. Namieta, prečo sa opätovne nevypočujú deti, prečo nikto neberie ich vzdor voči otcovi vážne. Uviedla tiež, že nikoho nezaujíma, či bude mať deťom dať nasledujúci mesiac čo jesť, či zaplatí nájom, elektrinu, plyn, vodu a pod., oblečenie, obutie a iné potrebné veci pre deti. Ako matka nemôže za to, že otec nevie s vlastnými deťmi komunikovať a nadviazať s nimi otcovský vzťah. Navrhla napadnuté rozhodnutie prehodnotiť a zrušiť.

3. K odvolaniu povinnej sa vyjadril oprávnený prostredníctvom právnej zástupkyne podaním zo dňa 29.03.2017, v ktorom uviedol, že napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie považuje v celom rozsahu

za vecne správne, je vydané na základe objektívne zisteného skutkového stavu, je zrozumiteľné, preskúmateľné a má dostatočné a výstižné odôvodnenie. Povinná si dobrovoľne neplní povinnosti uložené jej právoplatným a vykonateľným rozsudkom napriek skutočnosti, že má povinnosť všetky tri maloleté deti na styk s ním pripraviť a styk s maloletými mu aj umožniť. Vykonaným dokazovaním je preukázané, že povinná sa odmieta dobrovoľne podrobiť rozhodnutiu a opakovane toto rozhodnutie porušuje, maloleté deti na styk s ním bez závažných dôvodov v určené dni nepripravuje, čím marí výkon súdneho rozhodnutia. Zdôraznil, že o styk s maloletými deťmi má skutočný záujem. Výsluchom maloletých detí, ako aj ďalším dokazovaním v predmetnej veci sa nepotvrdili tvrdenia povinnej, naopak, vykonaným dokazovaním sa preukázalo, že práve povinná vyvoláva v deťoch pocity, ktoré im neumožňujú prežívať citový vzťah s ním, a taktiež sa s ním stretávať. Povinnou tvrdená skutočnosť, že maloleté deti riadne pripraví po psychickej stránke, nebola preukázaná, ide len o jej účelovú obranu. Povinnou uvádzané skutočnosti o psychickom tyranizovaní, ako aj poukazy na osobu oprávneného, sa nezakladajú na pravde. V tejto súvislosti poukázal na osobnostný profil matky, ktorá má tendenciu manipulovať s okolím, je u nej znížená spoľahlivosť uvádzaných informácií, ktoré signalizuje, má tendenciu skresľovať uvádzané údaje, čo bolo preukázané znaleckým posudkom vypracovaným Mgr. Lýdiou Adamcovou. Povinnou tvrdené údaje o ponižovaní detí, psychickom a fyzickom trestaní, vymýšľaní, sa absolútne nezakladajú na pravde a ide len o účelovú obranu povinnej. Má za to, že súdom uložené opatrenie o odňatí rodinných prídavkov matke bolo správnym rozhodnutím súdu, ktoré bude viesť povinnú k jej zodpovednému prístupu k plneniu povinností uložených jej právoplatným a vykonateľným súdnym rozhodnutím, a tiež k prehodnoteniu jej nekritických postojov voči oprávnenému a tiež voči jeho právu stretávať sa s maloletými deťmi. Navrhol, aby odvolací súd sťažnosť, resp. odvolanie matky odmietol, resp. napadnuté uznesenie ako vecne správne potvrdil.

4. Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací (§ 34 CSP), predtým ako vec meritórne prejednal, zaoberal sa tým, či sú splnené procesné podmienky na vedenie odvolacieho konania v zmysle § 161 ods. 1 CSP v spojení s § 378 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. (Civilný sporový poriadok, ďalej len CSP) v spojení s § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. (Civilný mimosporový poriadok, ďalej len CMP). Zistil, že povinná napadla rozhodnutie, proti ktorému nie je odvolanie prípustné, preto ho podľa § 386 písm. c) odmietol z nasledovných dôvodov:

5. Podľa § 386 písm. c) CSP odvolací súd odmietne odvolanie, ak smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je odvolanie prípustné.

6. Podľa § 395 ods. 1 CMP ak § 396 neustanovuje inak, platí tento zákon aj na konania začaté predom dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

7. Podľa § 383 ods. 1 CMP ak výzva súdu na dobrovoľné splnenie povinnosti zostane bezvýsledná a ak to povaha veci pripúšťa, súd môže rozhodnúť o tom, že príslušný štátny orgán zastaví výplatu

a) rodičovského príspevku povinnému podľa osobitného predpisu,

b) prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa povinnému podľa osobitného predpisu.

8. Podľa § 383 ods. 2 CMP ak povinný začal dobrovoľne plniť, súd rozhodne, aby príslušný štátny orgán obnovil výplatu dávok zastavených podľa odseku 1.

9. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

10. Podľa § 357 CSP odvolanie je prípustné proti uzneseniu súdu prvej inštancie o

a) zastavení konania,

b) odmietnutí podania vo veci samej,

c) odmietnutí žaloby na obnovu konania,

d) návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia alebo zabezpečovacieho opatrenia,

e) zrušení neodkladného opatrenia alebo zabezpečovacieho opatrenia podľa § 334 a 335 ods. 1,

f) návrhu na opravu chýb v písaní a počítaní a iných zrejmych nesprávností, okrem odôvodnenia,

g) zamietnutí návrhu na doplnenie rozsudku,

h) zamietnutí návrhu na zrušenie rozsudku pre zmeškanie,

i) návrhu na predbežnú vykonateľnosť rozsudku,

j) odklade vykonateľnosti rozhodnutia,

- k) povinnosti zložiť zábezpeku vo veciach práva duševného vlastníctva,
- l) zabezpečení dôkazného prostriedku,
- m) nároku na náhradu trov konania,
- n) prerušení konania podľa § 162 ods. 1 písm. a) a § 164,
- o) návrhu na uznanie cudzieho rozhodnutia, o návrhu na vyhlásenie vykonateľnosti cudzieho rozhodnutia a vo veciach výkonu cudzieho rozhodnutia.

11. Napadnutým rozhodnutím súd prvej inštancie uložil Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, aby povinnej zastavil výplatu prídavku na maloleté deti D. Z. a Q. Z., podľa zákona č. 600/2003 Z.z. o prídavku na dieťa a o zmene a doplnení zákona č. 461/2003 Z.z. v znení neskorších predpisov. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Pokiaľ ide o prípustnosť odvolania, CMP odlišne od CSP zakotvuje prípustnosť odvolania v § 59 CMP, podľa ktorého odvolanie je prípustné aj proti uzneseniu súdu prvej inštancie, ktorým sa rozhodlo vo veci samej, okrem uznesenia, ktorým súd poveril účastníka zvolaním valného zhromaždenia podľa § 304 písm. f). Citované ustanovenie § 59 ods. 1 CMP sa však na posudzovaný prípad nevzťahuje, nakoľko nerieši prípustnosť odvolania voči uzneseniu, ktorým súd rozhodol o tom, že príslušný štátny orgán zastaví výplatu prídavku na dieťa povinnému podľa osobitného predpisu. Nejedná sa o rozhodnutie vo veci samej, ale ide len o úkon smerujúci k dobrovoľnému splneniu povinnosti v zmysle § 378 a nasl. CMP. S poukazom na to je potom potrebné aplikovať všeobecné ustanovenie o prípustnosti odvolania voči uzneseniu stanovené v § 355 ods. 2 CSP, podľa ktorého proti uzneseniu súdu prvej inštancie je prípustné odvolanie, ak to zákon pripúšťa. § 357 CSP potom konkretizuje prípustnosť odvolania proti uzneseniu v jednotlivých prípadoch. Rozhodnutie súdu o tom, že príslušný štátny orgán zastaví výplatu prídavku na dieťa povinnému podľa osobitného predpisu takým uznesením nie je. Samotný § 383 CMP neuvádza prípustnosť odvolania voči takto vydanému uzneseniu. S poukazom na uvedené odvolací súd musí konštatovať, že pokiaľ všeobecná úprava prípustnosti odvolania nestanovuje prípustnosť odvolania voči takémuto uzneseniu a ani špeciálna úprava túto prípustnosť nestanovuje, potom je nutné vychádzať z toho, že takéto uznesenie nie je možné napadnúť odvolaním. Keďže napadnuté uznesenie vydal sudca, za daného stavu nie je možné z hľadiska prípustnosti opravného prostriedku vychádzať ani z ust. § 239 ods. 1 CSP, v zmysle ktorého proti uzneseniu súdu prvej inštancie vydanému súdnym úradníkom, ktoré treba doručiť, je prípustná sťažnosť, a aplikovať tak ohľadom vyriešenia otázky funkčnej príslušnosti rozhodovať o podanom odvolaní ustanovenie § 248 CSP, kedy by o sťažnosti rozhodol súd prvej inštancie.

12. Pokiaľ teda ide o rozhodnutie, voči ktorému ust. § 355 ods. 2 CSP, podľa ktorého proti uzneseniu súdu prvej inštancie je prípustné odvolanie, ak to zákon pripúšťa, v spojení s ust. § 357 CSP, resp. § 59 až § 60, § 383 CMP odvolanie nepripúšťa a nie je voči nemu prípustná ani sťažnosť, ako osobitný opravný prostriedok voči uzneseniu vydanému súdnym úradníkom, je nutné mať za to, že bolo podané odvolanie smerujúce voči rozhodnutiu, voči ktorému opravný prostriedok prípustný nie je.

13. Odvolací súd z uvedených dôvodov odvolanie povinnej, smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je odvolanie prípustné, podľa ust. § 386 písm. c) CSP odmietol.

14. Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1 a 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).